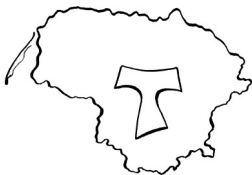

ORDINO NAUJIENOS IŠ LIETUVOS IR PASAULIO

Lapkričio 15-18 d. mūsų nacionalinėje brolijoje vyks broliškas ir pastoracinis vizitas, kuriam vadovaus generalinio ministro delegatė Dina Shabalina OFS iš Ukrainos ir generalinis dvasinis asistentas br. Francis Bongajum Dor OFM Cap iš Kamerūno. Broliško ir pastoracinio vizito programoje numatyti susitikimai su OFS ir Jaupra nacionalinėmis tarybomis, su Pirmojo ordino (OFM, OFM Conv ir OFM Cap) vyresniaisiais Lietuvoje, su ganytojais, OFS ir Jaupra dvasiniais asistentais, o taip pat broliais ir seserimis regionuose. Detalesnė broliško ir pastoracinio vizito programa, kuri vis dar yra derinama, bus pranešta per brolių ministrus. Prašome visų jūsų maldos, kad šis vizitas būtų vaisingas Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordinui!

Lapkričio 23-25 d. Pavilnio rekolekcijų ir piligrimų namuose vyks rekolekcijos „Šv. Pranciškus ir Dievo Žodis“. Rekolekcijas ves Švč. Nekaltosios M. Marijos tarnaičių kongregacijos seserys ir br. Ramūnas Mizgiris OFM. Rekolekcijos yra atviros visiems besidomintiems pranciškoniškuoju dvasingumu. Daugiau informacijos – tel. 8 670 12124 (Laura Ringienė OFS).

MALDOS INTENCIJOS

Šventojo Tėvo Pranciškaus:

Kad širdies kalba ir dialogas visuomet nustelbtų ginklų kalbą.

Pasauliečių pranciškonų ordino:

Už CIOFS Prezidiumą, už Jungtinių Amerikos Valstijų ir Portugalijos nacionalines brolijas, už broliškus ir pastoracinius vizitus Lietuvos, Vietnamo ir Nikaragvos brolijose. „Tėve mūsų...“

* Už Kairos rekolekcijas pasauliečiams pranciškonams (lapkričio 23-25 d.).

KONTAKTAI

El.paštas: ofs.lietuvoje@gmail.com; internete – www.ofs.lt; [facebook.com/ofs.lt](https://www.facebook.com/ofs.lt)

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino Nacionalinė taryba:

Nacionalinė ministrė **Virginija Mickutė OFS** (8 682 18060; o_virgute_yra@yahoo.com)

Nacionalinis viceministras **diak. Nerijus Čapas OFS** (8 650 26814; nerijus.capas@gmail.com)

Nacionalinė ugdymo magistrė **Monika Midverytė OFS** (8 678 22052; monikaofs@gmail.com)

Nacionalinė sekretorė **Nijolė Raudytė OFS** (8 618 10454; nijole.raudyte@gmail.com)

Nacionalinė ekonomė **Natalija Verbickienė OFS** (8 683 51789; natalija.verbickiene@gmail.com)

Nacionalinė broliška vadovė **Ilona Keruckienė OFS** (8 601 87818; ilonakeruckiene@gmail.com)

Nacionalinė Jaupra prezidentė **Karolina Sutkutė** (8 690 39722; sutkute.karolina@gmail.com)

Nacionalinis dvasinis asistentas **br. Antanas Blužas OFM** (8 698 05526; antanasofm@gmail.com)

Nacionalinis dvasinis asistentas **br. Piotr Stročen OFM Conv** (8 601 74406; piotrstrocen@tlen.pl)

Regionų ministrai:

Telšių regiono – **Rimantas Radzevičius OFS** (8 687 51325; rad.rimantas@gmail.com)

Panevėžio regiono – **Rasa Mačiulionienė OFS** (8 656 61786; rmaciul@gmail.com)

Vilniaus regiono – **Algimantas Andziulis OFS** (8 614 50935; algandziulis@gmail.com)

Kauno regiono – **Marijona Sinkevičienė OFS** (8 658 83586; marsinkev@gmail.com)

Vilkaviškio regiono – **Rolandas Rudzevičius OFS** (8 633 83213; rudzevicius@gmail.com)

Šiaulių regiono – **Gražina Stravinskaitė OFS** (8 612 51367; strasile@gmail.com)

Pradėkime iš naujo, broliai!

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino
UGDYMO MĖNRAŠTIS Nr. 60 (2018 m. lapkritis)

Tema: „Kas mane tiki, iš to vidaus plūs gyvojo vandens srovės“ (Jn 7, 38)

Rugpjūčio mėnesį Lietuvoje vykusiame III Europos OFS ir Jaupra kongrese mokymą vedė generalinis dvasinis asistentas br. Alfred Parambathu OFM Conv iš Indijos. Kviečiame šią svarbią temą studijuoti asmeniškai ir brolijose.

Dievo Apsireiškimas gamtoje

Dievas apsireiškia dvejopai: per daiktus ir žodžius – kūriniuose ir Biblijoje. Jei dieviškoji knyga yra ta, kurią girdime, tai kūrinių knyga yra ta, kurią stebime. Jei Šventojo Rašto puslapius gali perskaityti tik tie, kurie moka skaityti ir rašyti, tai, pasak šv. Augustino, kūrinių knyga gali skaityti net beraščiai. Bet mes nenagrinėjame dviejų skirtingų ir neturinčių ryšio knygų, juk Biblija dažnai išreiškia negyvus daiktus.

Pasaulį galime suvokti kaip pirmą ir visuotinį sakramentą. Pridėję Dievo žodį prie materialių daiktų gauname sakramentus. Kai vandenį sujungiame su Krikšto formule, duoną su konsekracijos žodžiais, atitinkamai turime Krikštą ir Eucharistiją. Šia prasme visas sukurtasis pasaulis yra „sakramentas“. Tačiau septyni sakramentai skiriasi tuo, kad jie perduoda malonę, tuo tarpu sukurtasis pasaulis – tik Dievo pažinimą.

Šventoji Dvasia ir gamta

Pradedame nuo šių dalykų tam, kad parodytume, jog Biblija naudoja materialius dalykus kalbėdama apie dvasinius – ypač apie Šventąją Dvasią. Kalbant apie Dievo Dvasią, naudojami patys paprasčiausi ir dažniausiai pasitaikantys elementai: vėjas, vanduo, šviesa, ugnis, aliejus, naujas vynas. Šioje temoje nagrinėsime „vandenį“, „gyvąjį vandenį“, „fons vivus“ ir „Šventąją Dvasią“. Kalbėsime apie „Šventąją Dvasią“ ir „brolių vandenį“.

Trumpa egzegzė – Jn 7, 38

Kongreso ir šio mokymo tema: „Kas mane tiki, iš to vidaus plūs gyvojo vandens srovės“ (Jn 7, 38). Pirmiausia trumpai pažvelkime į šią Biblijos ištrauką. Visi Jono Evangelijos 7 skyriaus įvykiai vyksta žydų šventės kontekste. Naujajame Testamente dažnai neminima Palapinių šventė (Sukot) buvo viena iš trijų didžiųjų metų švenčių (kartu su Perėjimu ir Sekminėmis), kurių metu suaugę žydų vyrai turėjo nukeliauti į Jeruzalę. Apskritai kalbant, tai buvo pati džiausmingiausia ir populiariausia šio trejeto šventė. Iš pradžių buvusi derliaus švente, Jėzaus laikais ji tapo ir reikšmingu prisiminimu, kaip Dievas rūpinosi Izraelio tauta jos klajonių dykumoje metu.

[nukelta į 2 p.]

UGDYMO MEDŽIAGA [tęsinys, pradžia 1 p.]

Septintojo skyriaus įvykiai. Skyriaus pradžioje Jėzaus broliai pasiūlo jam kartu eiti į Palapinių šventę Jeruzalėje ir iškilti viešumon, ten darant savo galingus darbus. Jėzus atmeta jų pasiūlymą todėl, kad dar neatėjo jo metas ir todėl, kad jo misijos tikslas nėra išgarsėti ir tapti populiariu. Jėzus sako, kad jo misija, liudijanti piktus pasaulio darbus, greičiau susilaukia neapykantos negu populiarumo (7, 1-9). Taip atsakęs broliams Jėzus vėliau slapta eina į Jeruzalę, kur minia jau apie jį kalba ir ginčijasi. Likusieji skyriaus įvykiai susideda iš dviejų dalių: Jėzaus mokymų (7, 15-24 ir 7, 37-39) ir juos palydinčių žmonių apkalbėjimų (7, 25-31 ir 7, 40-44) bei žydų pareigūnų rezgamo sąmokslą prieš Jėzų (7, 32-36 ir 7, 45-52).

Palapinių šventė ir vandens panaudojimas. Mūsų tema yra antroji Jėzaus mokymų šiame skyriuje dalis, kuri vyksta „paskutinę, iškilmingiausiąją šventės dieną“ (7, 37). Mišnoje rašoma, kad vandens apeigos buvo svarbi Sukot šventės dalis. Kunigas auksiniu ąsočiu pasemdavo vandenį iš Siloamo tvenkinio, atsinešdavo jį į šventyklą ir apėjęs septynis ratus aplink altorių išpildavo vandenį į sidabrinį indą, skambant muzikai ir dainoms. Pildamas vandenį kunigas meldavo Viešpatį lietaus. Kai kuriose rabinų tradicijose, vandens užpylimas per Palapinių šventę buvo interpretuojamas kaip Šventosios Dvasios išliejimas.

Jėzus naudoja vandens simbolį. Kaip reikšminga, kad šventės, kurioje tokį svarbų vaidmenį atlieka vanduo, paskutinį dieną Jėzus sako: „*Jei kas trokšta, teateina pas mane ir tegu geria. Kas mane tiki, kaip Raštas sako, iš to vidaus plūs gyvojo vandens srovės*“ (Jn 7, 37-38). NRSV (*New Revised Standard Version*) Biblijos vertime žodis *koilia* išverstas kaip „širdis“, bet tikroji šio žodžio reikšmė yra „skrandis“ arba „pilvas“, kas žydų mąstyme reiškia emocijų buveinę. Mįslingas Jėzaus sakinytis (Jn 7, 38) neturi atitikmenų Šventajame Rašte, kur Jėzus kalbėtų apie gyvąjį vandenį, plūstantį iš „pilvo“. Dauguma raštų kaip nuorodą siūlo šią pažodžiui artimiausią eilutę: „*Tą dieną gyvieji vandenys ims tekėti iš Jeruzalės*“ (Zch 14, 8). Apie iš uolos dykumoje tekantį vandenį kalba psalmių eilutės (Ps 78, 15-16 ir Ps 105, 40-41).

Vandens šaltinis – Šventoji Dvasia. Jėzus teigia, kad tie, kurie geria jo duodamą vandenį, patys taps gyvojo vandens šaltiniais. Nebe Jėzus Kristus yra šaltiniu, iš kurio teka vanduo, – juo tampa pats tikintysis, kuris gavo Jėzaus apsišaukimą ir jį vidujai giliai priėmė bei su juo supanašėjo, taip tapdamas liudytoju kitiems. Panašiai 4 skyriuje Jėzus sako samarietėi: „*O kas gers vandenį, kurį aš duosiu, tas nebetroks per amžius, ir vanduo, kurį jam duosiu, taps jame versme vandens, trykštančio į amžinąjį gyvenimą*“ (4, 14).

Dievas taip pat ir dykumoje izraelitus aprūpindavo vandeniu, bet šis troškulio numalšinimas tebuvo laikinas. Dalyvaudamas šventėje, kur minimas Dievo rūpinimasis tauta dykumoje, Jėzus siūlo gyvąjį vandenį, kuris numalšina bet kokią troškulį ir yra amžinojo gyvenimo šaltinis. Pasakotojas prideda ir paaiškinimą, kad niekas nesuabejotų to reikšmingumu: „*Jis kalbėjo apie Dvasią, kurią turės gauti įtikėjusieji. Mat Šventoji Dvasia dar nebuvo nužengusi, nes Jėzus dar nebuvo pašlovintas*“ (7, 39).

Taip, Dvasia! Būtent dėl to šitas tekstas buvo pasirinktas mūsų Kongresui.
2 Evangelistas mums parodo šį ryšį. Kalbėdamas apie gyvąjį vandenį Jėzus kalba

apie Dvasią, kurią jį įtikėjusieji dar tik gaus. Sakydamas, kad Šventoji Dvasia dar nebuvo nužengusi, nes Jėzus dar nebuvo pašlovintas, evangelistas Jonas nesako, jog Dvasia dar neegzistuoja. Jonas Krikštytojas jau liudijo matęs Dvasią lyg balandį iš dangaus nusileidžiančią ant Jėzaus ir kad tas, kuris jį pasiuntė, buvo pasakęs: „*Ant ko pamatysi nusileidžiančią ir pasiliekančią Dvasią, tas ir bus, kuris krikštys Šventąją Dvasią*“ (1, 33-34). Šventoji Dvasia egzistuoja amžinai, ji buvo jau nuo pat sukūrimo pradžios. Bet tikintieji nepajėgė jos priimti, jiems trukdė nuodėmė ir mirtis, kurios buvo nugalėtos Jėzaus Kristaus mirtimi ir prisikėlimu. Pasakotojo komentaras, kuriame jis bendruomenei *po prisikėlimo* kalba apie tikrovę *iki prisikėlimo*, paaiškina, kad pažadėtoji Šventoji Dvasia dar nebuvo duota Jėzaus sekėjams.

Šis „*Parakletas*“ arba „*Tiesos Dvasia*“ išmokys juos visko ir viską primins, ką Jėzus yra jiems pasakęs, ji ves juos į tiesos pilnatvę (14, 26; 16, 12-14). Dvasia bus nuolatinis Jėzaus buvimas su savo mokiniais, tęsianti jo darbą juose ir per juos. Šis pažadas, išsipildė Velykų sekmadienio vakarą (pasak Jono) arba per Sekmines (pagal Luko apaštalų darbus), kai prisikėlęs Jėzus atėjo pas savo mokinius, kvėpė į juos Šventąją Dvasią ir išsiuntė į misiją (20, 19-23). Jonas žydų šventes interpretuoja naujai, atsižvelgdamas į Dievo apsišaukimą Kristuje. Visa tai, kas švenčiama šiomis šventėmis – Dievo išgelbėjimas, buvimas ir rūpinimasis – įgyja naują prasmę: Dievas siunčia savo Sūnų į tabernakulį – palapinę, esančią tarp mūsų. Jis siunčia savo Dvasią gyventi su mumis amžinai, kad gyvojo vandens srovės galėtų iš mūsų plūsti į ištroškusį pasaulį. Priėmusieji gyvąjį vandenį, savo ruožtu tampa to paties gyvojo vandens šaltiniais – tie, kuriuose gyvena Šventoji Dvasia, tampa tos pačios Dvasios šaltiniais. Mes tampame gyvojo vandens – amžinai gyvos Šventosios Dvasios – šaltiniais!

Ką reiškia „gyventi Dvasioje“?

„Gyvasis vanduo“ – asociacija tarp vandens ir gyvybės yra universali tema, kurią sutinkame visose religijose. Tai ypatingai buvo matoma hebrajų biblijiname pasaulyje, kuris vystėsi dykumų krašte. Dykumų augalija ir gyvūnija kiekviename savo amžiaus tarpsnyje yra labai artimai susijusios su lietumi. Vanduo – tai pagrindinis visko, kas gyva, sudedamasis elementas. Šia prasme vanduo yra susiejamas su Dvasia, kaip matome Izaijo knygoje (44, 3-4): „*Sudrėkinsiu vandeniu ištroškusią žemę, palaistysiu srovėmis sausumą; išliesiu savo dvasią ant tavo palikuonių ir savo palaiminimą ant tavo vaikų. Jie sužels kaip žolė, kaip gluosniai paupiuose*“. Ši simbolika galutinai išsipildė Evangelijoje pagal Joną. Galima daryti prielaidą, kad savo vizijoje pranašas Ezechielis (47, 1-12) pristato Šventąją Dvasią, kuri kaip vanduo teka iš nukryžiuoto Kristaus šono. Ezechielio vizijoje iš rytinės Jeruzalės šventyklos pusės tekantis vanduo pasiekia Negyvąją jūrą ir dvokiantį vandenį padaro sveiku, kaip ir iš Kristaus šono vandens pavidalu tekanti Šventoji Dvasia teikia gyvybę mirusiam (Jn 19, 34-35; 1 Jn 5, 6-8).

„*Taigi dabar nebėra pasmerkimo tiems, kurie yra Kristuje Jėzuje. Juk gyvybę teikiančios Dvasios įstatymas Kristuje Jėzuje išvadavo tave iš nuodėmės ir mirties įstatymo*“ (Rom 8, 1-2). Tai reiškia, kad Dvasia teikia gyvybę, ir kad Dvasios teikiama gyvybė yra ne kas kita kaip Kristaus gyvybė, plūstanti iš Velykų įvykio. Gyventi pagal Dvasią reiškia dalyvauti pačiame Kristaus gyvenime, dalintis jo vidinėmis nuostatomis, būti „viena dvasia su juo“ (1 Kor 6, 17). Būti arba „gyventi Dvasioje“ tolygu būti ar „gyventi Kristuje“.